

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9578

333.5

U-86

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

16

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԱՆԴԱՄՈՅ

ՀՈՂԵՐՈՒՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

2001

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(Արամյան)

1887

333.5

Ա-86

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

333.5

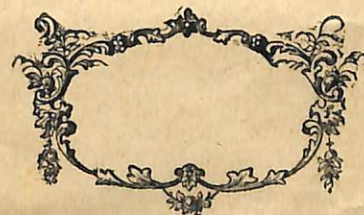
Կ-86

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԱՆԴԱՄՈՅ

ՀՈՂԵՐՈՒՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(Արամեան)

—
1887

7906

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

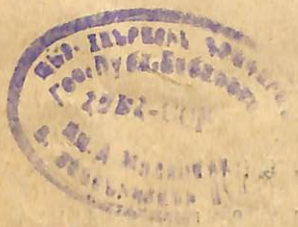
ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԱՆԴԱՄՈՅ ՀՈՂԵՐՈՒՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԳՆՈՒՄՆ ԵՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ ԳԵՏԻՆՆԵՐՈՒ

1. Միութիւնն՝ առաջին եւ գլխաւոր նպատակ ունենալով հիմնական կանոնադրի 5^{րդ} յօդուածի համեմատ ժողովրդեան մէջ տարածել փոքր կալուածատիրական գրութիւնը, սոյն նպատակն ի գլուխ հանելու համար Եփեսոսի Գուլէ եւ Մաքր քէօյի միջեւ գտնուած եւ մինչեւ Վէլի էֆէնտի եւ շրջակայքը տարածեալ՝ ագարակի մը 50 կտոր արտերը որք կը բաղկանան իբրեւ 2000 արտավար գետինէ, իւրաքանչիւր արտավարը 1000 դրչի ծախու առնուելու համար կալուածատիրոջ փոխանորդին հետ պայմանագրութիւն մի կընքած է, որոյ տրամադրութեամբ հողերը պիտի գնուին որոշեալ ժամանակամիջոցի մը մէջ՝ 100 հին արտավարէն նուազ եւ 1000 հին արտավարէն աւելի չըլլալու պայմանաւ, եւ այդ արտերուն վրայ գիւղ մը հիմնելու համար Օգոստոսի 1-ին կայսեր շնորհելիք իրատէէն յետոյ՝ յանուն Նորին Վեհափառութեան յիշեալ գիւղը Համիսիյէ պիտի կոչուի:

2. Վերոյիշեալ պայմանագրութեամբ ծախու առնուելիք գետինները՝ պայմանագրոյն թուականէն մինչեւ մէկ տարի, Միութեանս կողմանէ պիտի որոշուին եւ բաժնուին, եւ եթէ այդ տեղերէն 1000 արտավարէն պակաս ծախու առնուի, յայնժամ ըստ պայմանագրութեան 1000 արտավարի համար՝ ծովեզերքէն տրուելիք 50 արտավարնոց մէկ արտէն եւս նոյն համեմատութեամբ պիտի զեղջուի, այսինքն եթէ 800 արտավար միայն առնուի, ծովեզերքէն ալ նոյն հաշուով 40 արտավար գետին պիտի կրնայ առնուիլ:

2648
39

3. Գիւղին հիմնարկութեան եւ տուներու շինութեան պէտք եղած պաշտօնական արտօնագիրն ստանալու համար ամեն աշխատանք ի գործ պիտի դրուի եւ կալուածատիրոջ կողմանէ եւս այս մասին օգնութիւն պիտի ըլլայ. իսկ որոշուելիք եւ բաժնուելիք գետիններուն յատակագիծը պիտի պատրաստուի՝ Միութեանս կողմանէ ընտրեալ ձեռնհաս եւ պատուաւոր երկրաչափ եւ ճարտարապետներու յանձնաժողովոյ մը միջոցաւ եւ այս մասին տեղի ունենալիք ծախքերն՝ ըստ վերոյիշեալ պայմանագրութեան, Միութեանս եւ կալուածատիրոջ կողմանէ պիտի հատուցուին իրենց գետիններուն համեմատութեամբ։

4. Նախորդ յօդուածի համեմատ՝ պատրաստուելիք յատակագիծին մէջ իւրաքանչիւր բաժանորդի գետինն պիտի որոշուի եւ տնաշինութեանց վերաբերեալ պաշտօնական արտօնագրին ստացումէն յետոյ՝ առանց սպասելու մինչեւ ցաւարտ վճարմանց, ամեն մէկուն գետինը պիտի զատուի, բայց հողերը՝ բաժանորդաց վերայ կամ իրենց հրամանին առանց յապաղման պիտի դառնան այն ատեն երբ ըստ 9^{րդ} յօդուածի տրամադրութեան՝ իրենց պարտքն ու պարտաւորութիւնքն լիովին կատարած ըլլալնին վարչութիւնը վաւերացնէ։

5. Առաջին յօդուածին մէջ յիշեալ հազար արտավար գետիններն հազար բաժիններու վերայ ծախուելով այս բաժնետեարք Միութեան հիմնադիր անդամքն պիտի նկատուին, եւ կալուածատիրոջ փոխանորդը Միութեանս գնելիք տեղերուն համեմատութեամբ անոնց վրայ $\frac{1}{20}$ ի հաշուով գետին աւելցնելով՝ կալուածատէրն ալ Միութեանս անդամակից պիտի ընդունուի՝ յար եւ նման միւս հիմնադիր անդամոց իրաւունքն եւ պարտաւորութիւնքն ստանձնելով, եւ սակայն հիմնադիր անդամոց պէս՝ հիմնադրական եւ արձանագրութեան տուրքերն կանխիկ դրամով վճարելու ստիպեալ չըլլալով՝ փոխարէն $\frac{1}{20}$ համեմատութեամբ գետին պիտի յանձնէ։

6. Փողոցներու եւ հասարակային շինութեանց համար՝ 12 եւ 13 յօդուածներու համեմատ, որոշուելիք հողերն ամբողջ գետիններուն հաշուէն զեղջուելէ յետոյ, մնացած մասին միայն իրաւունք պիտի ունենայ ամեն բաժանորդ. այ-

սինքն հազար արտավար տեղերէն՝ փողոցներու եւ հասարակային շինութեանց համար եթէ 250 արտավար թողուլ պէտք ըլլայ, յայնժամ իւրաքանչիւր բաժնի $\frac{1}{20}$ զեղջ պատկանելով, այս հաշուով 1600 կանգուն ունեցող մէկ արտավար հողէն $\frac{1}{20}$ — այն է 400 կանգուն զեղջուելէ յետոյ, բաժանորդը մնացեալ մասը — այսինքն 1200 կանգուն գետին ստանալու իրաւունք պիտի ունենայ։

7. Ըստ 5^{րդ} յօդուածի կազմուելիք յանձնաժողովոյ հաւանութեամբ գետիններու աստիճաններն որոշուելով՝ ըստ այնմ պիտի բաժնուին հետեւեալ եղանակաւ. զօր օրինակ յետ զեղջի 1000 արտավար տեղէն եթէ զուտ 1,200,000 կանգուն տեղ մնայ եւ եթէ սորա 500,000 կանգունը աղէկ, 400,000ը միջին եւ 500,000ը ստորին աստիճաններէ բաղկանայ, յայնժամ ամեն մէկ բաժնի համար աղէկէն 500, միջինէն 400, եւ ստորինէն 500, ընդ ամենը 1200 հին կանգուն տեղ պիտի տրուի։

8. Վերոյիշեալ յանձնաժողովոյ կողմանէ բաժնուելիք տեղերուն բաշխումը՝ ընդհ. ժողովոյ մէջ քուէի միջոցաւ պիտի կատարուի եւ բաժանումն անհնար եղած տեղերը հրապարակային աճուրդով բաժանորդաց հաշւոյն ծախուելով գոյացեալ գումարն պիտի յատկանայ տուներու շինութեանց, բայց եթէ Միութեանէ բաժնուող եւ կամ շինութեան չմասնակցող բաժանորդներ գտնուին, այնպիսեաց բաժիններուն պատկանած գումարն Միութեան օրինաց համեմատ իրենց պիտի տրուի։

9. Գետիններու բաժանումը կատարուելէ յետոյ՝ Միութեանս նպատակն ի գլուխ հանելու համար, փողոցներու եւ հասարակային շինութեանց տրուելիք տեղերէն զատ, իւրաքանչիւր բաժնի պատկանած հողին՝ միայն կէսը բաժանորդաց պիտի յանձնուի տնաշինութեան համար, իսկ մնացեալ կէսը Միութեանս ձեռք՝ ամեն մէկ կանգունը հինգ զրէն նուազ չըլլալու պայմանաւ, յարմար գնով մը հիմնադիրներէն վերջը եկող սովորական անդամոց պիտի ծախուի եւ հասցիին երկու երրորդը հիմնադիր անդամոց համար շինուելիք տուններուն ծախուց — իսկ մէկ երրորդը հասարակային շինութեանց պիտի գործածուի, սակայն ասոնց հասցիթը՝

յիշեալ մէկ երրորդ մասը թողող բաժանորդաց հաշույն մաս առ մաս պիտի յատկանայ մինչեւ որ փոխարէնն հատուցուի :

10. Եթէ գտնուին բաժանորդներ՝ որք ըստ նախորդ յօդուածի իրենց բաժնին կէսը ուրիշի ծախուելու համամիտ չգտնուին, այնպիսիք պարտաւոր են՝ իրենց թողուել չուզած տեղւոյն իւրաքանչիւր կանգունին համար մէկ մէկ զըշ. վճարել չարաթական դրութեամբ ի փոխարէն հասարակային շինութեանց :

11. Մէկէ աւելի բաժին ունեցող բաժանորդ մը՝ ըստ 7^{րդ} յօդուածի, եթէ ուզէ իր ստանալիք տեղերն իրարու կից ունենալ, պէտք է քուէարկութեան ժամանակէն ութ օր առաջ Միութեանս պաշտօնատեղին դիմելով արձանագրել տայ. քուէարկութեան միջոցին իւր ունեցած բաժիններու համար միայն մէկ թիւ քաշուելով՝ որ տեղէն որ պատահի, նորա քովը գտնուած տեղը առանց քուէարկութեան քուէով ելած թուոյն կը միացուի. այսպէս նաեւ մի քանի բաժանորդներ իրարու հետ համաձայնելով եթէ փափաքին իրենց տեղերն իրարու կից ունենալ, սոցա համար ալ վերոյգրեալ եղանակը ի գործ կը դրուի :

12. Միութեանս հաշուոյն գոյացեալ հասոյթներն պիտի յատկանան հասարակային օգտակարութեանց սեփականեալ տեղերուն վրայ ըլլալիք շինութեանց, որք են պարտէզ, բաղնիք, ծովու բաղնիք, փուռ, աղբիւր, հրդեհի ջրհան եւ աւազան, եւ ջրհանկրաց բնակարան եւն, ինչպէս նաեւ փողոցներու կանոնաւորութեան եւ մաքրութեան եւ առողջապահական գործոց :

13. Հիմնուելիք գիւղին մէջ՝ աղօթատեղւոյ եւ դպրոցի համար պէտք եղած գետինը՝ հասարակային շինութեանց յատկացեալ հողերէն յարմար չափով տեղ պիտի տրուի հողերու ամբողջութեան հարիւրին մէկէն առաւել չըլլալու պայմանաւ, եւ կայսերական արտօնագրին թուականէն սկսեալ մինչ երեք տարի, որ եւ է հասարակութեան պատկանող առ նըուազն յիսուն բաժանորդաց համար վերոյիշեալ հողերէն հազար, իսկ հարիւր հողիէ աւելին համար երկու հազար կանգուն քանակութեամբ տեղ պիտի տրուի, եւ սոցա շինու-

թեանց մասին՝ Տնօրէն ժողովոյ կողմանէ ըստ կարելոյն դիւրութիւններ պիտի մատուցուին :

14. Ընդհանուրին օգտին համար կառուցուելիք շինութեանց ծախքերն պիտի հայթայթուին ներկայ կանոնագրոյս 9^{րդ} եւ 10^{րդ} յօդուածոց մէջ ցոյց տրուած գումարներով եւ ի հարկին ուրիշ հասոյթներով, եւ այս կարգի տեղերը հիմնական կանոնագրին 85^{րդ} յօդուածին համեմատ հասարակաց կալուած նկատուելով Միութեանս անուամբ պիտի արձանագրուին :

15. Վերոյգրեալ յօդուածոց տրամադրութենէն դուրս՝ գործողութեան ձեռնարկելէ յառաջ, եթէ Տնօրէն ժողովոյ եւ կամ բաժանորդաց կողմանէ տեղեկագրով մը առաջարկութիւնք տեղի ունենան գետիններու բաժանմանց եղանակին նկատմամբ, նախ եւ յառաջ ինչամակալաց ժողովոյ մէջ քննուելով՝ յարմար դատուելէ եւ ընդհ. ժողովոյ կողմանէ եւս վաւերանալէ յետոյ ի գործ պիտի դրուին :

16. Ամեն բաժանորդ Միութեան անդամ գրուած թուականէն մինչեւ գետիններուն իւր վրայ դառնալու թուականը, յետոյգրեալ 17^{րդ} եւ 18^{րդ} յօդուածոց մէջ նշանակեալ ծախքերէն զատ, ըստ օրինի իրեն վերաբերեալ պաշտօնական եւ սեփական ծախքերն եւս վճարելու պարտաւոր պիտի ըլլայ :

ՍԱՍՆ Բ.

ՎՃԱՐՄԱՆՑ ԵՂԱՆԱԿ ՀԻՄՆԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏՐՈՑ

17. Միութեանս հիմնադիր անդամ եղող ամեն բաժանորդներէ՝ իւրաքանչիւր բաժնի համար, հիմնադրական անուամբ 200 եւ քանի բաժին ալ որ ունենան միայն մէկ անգամի համար 100 զըշ. պիտի առնուի :

18. Ամեն մէկ բաժնի համար առնուելիք 200 զըշ. հիմնադրական տրոց մէկ քառորդը՝ Միութեանս կազմակերպութեան համար նախապէս տեղի ունեցած ծախուց պիտի յատ-

կանայ, եւ երեք քառորդը յատակագծի պատրաստութեան եւ տնայնութեանց համար պաշտօնական արտօնագրի ըստացման եւ Միութեանս առաջին չորս տարուան մէջ տեղի ունենալիք ծախուց, իսկ արձանագրութեան տուրքն Միութեանս ընդհանուր վարչական ծախուց պիտի գործածուի:

19. Ոչ մէկ բաժանորդ իրաւունք պիտի ունենայ հիմնադրական եւ արձանագրութեան տուրքերն յետս պահանջելու:

20. Երբ բաժանորդ մը ուզէ իւր բաժինն բաժանորդ չեղող մէկու մը ծախել, եթէ հիմնադրական տուրքն վճարուած է, յայնժամ ծախու առնողէն միայն 100 զրչ. արձանագրութեան տուրք մը պիտի առնուի՝ յիշեալ բաժինը իւր անուանը փոխանցուելու համար, եւ մինչեւ որ այս 100 զրչ.ը չգանձուի որ եւ է գործողութիւն չպիտի կատարուի:

21. Սմեն բաժնի տէր չաբաթական տասը զրչ.ի հաշով՝ քսան չաբաթուան մէջ հիմնադրական տրոց փոխարէն երկու հարիւր զրչ. վճարելէ յետոյ, արձանագրութեան տուրքն ալ՝ հարիւր զրչ., տասը չաբաթուան մէջ պիտի վճարէ:

Տնօրէն ժողովոյ կողմանէ հրատարակեալ եւ հրատարակելի ցուցակաց համեմատ՝ հիմնադրական բաժիններն վեց կարգի բաժնուած եւ զանազան թուականներով անոնց ծախուելու եղանակն ցոյց տրուած ըլլալով, եթէ բաժանորդ մը իւր հիմնադրական եւ արձանագրութեան տուրքերն յիշեալ ցուցակաց համեմատ ժամանակին չվճարելով առ առաւելն տասներկու չաբաթ վճարումներն յետաձգէ, յայնժամ նոյն բաժանորդին կարգը փոխուելով նորա տեղ պիտի անցնի յաջորդ կարգին մէջ գտնուող բաժանորդաց նախագոյնը՝ որոյ վճարմունք փոմէ առաջին կարգին վճարմանց համահաւասար ըլլան:

ՍԱՍՆ Գ.

ՀԱՐՈՒՄԻ ՎԶԱՐՄԱՆՑ ԵՂԱՆԱԿ

22. Միութեանս հազար թուէ բաղկացեալ հիմնադրական բաժիններն երկու աստիճանի բաժնուած են որոց ա-

ռաջին հինգ հարիւր բաժիններն պիտի ծախուին պայմանագրութեան համեմատ հազարական զրչ.ի եւ երկրորդ հինգ հարիւր բաժիններն ալ Տնօրէն ժողովոյ կողմանէ յարմար դատուած յաւելմամբ. եւ այս գնոց յաւելման կէսը պիտի բաժնուի առաջին հինգ հարիւր բաժնետեարց մէջ եւ միւս կէսը հիմնական կանոնագրի 85^{րդ} յօդուածին մէջ թուաւորեալ առաջին, երկրորդ, երրորդ, չորրորդ, հնգերորդ եւ վեցերորդ տրամագրութեանց պիտի յատկանայ, ասկէ զատ առաջին հինգ հարիւր բաժիններու մէկէն մինչեւ հարիւր թիւն ունեցող՝ այսինքն առաջին կարգին մէջ գտնուող բաժանորդք իրաւունք պիտի ունենան իրենց արդէն ունեցած բաժիններու չափով եւ առաջին հինգ հարիւր բաժիններու գնով երկրորդ հինգ հարիւր բաժիններէն եւս ստորագրուիլ:

23. Հողերու փոխարէն հաւաքեալ դրամներն որ եւ է տեղ մը չի պիտի տրուին այլ ըստ պայմանագրութեան՝ վճարումներն ի ժամանակի կատարելու համար պիտի յանձնուին ստացագրով մը ուղղակի կալուածատիրոջ փոխանորդին. այն գետիններն որոց փոխարէնը վճարուած է, իրենց տիրոջը վըրայ դարձուելու համար ի պահանջել նոցա՝ յիշեալ փոխանորդէն ըստ օրինի առժամանակեայ անդորրագիր մը պիտի առնուի եւ հողերու բաժանմանց ատեն ամեն մէկ բաժանորդի գետինը Միութեան օրինաց համեմատ իրեն եւ կամ իւր հրամանին պիտի դարձուի:

24. Մինչեւ շինութեանց համար պաշտօնական արտօնագրին ստացման թուականը՝ հիմնադրական բաժիններն պիտի ծախուին հրատարակելի ցուցակաց մէջ որոշեալ գներով, իսկ արտօնագրին ստացումէն յետոյ իրենց գնահատելի գներովն եւ այս հողերու տէրերը սակայն հիմնադիր անդամ չպիտի նկատուին:

25. Գետիններու փոխարէնները վերոյիշեալ ցուցակաց մէջ որոշեալ թուականներէն պիտի սկսուին վճարուիլ եւ առաջին հարիւր՝ այսինքն առաջին կարգի բաժնետէրք եթէ ուզեն երկրորդ հինգ հարիւր բաժիններէն ծախու առնել՝ նոցա փոխարէնները պիտի վճարեն՝ նոյն ցուցակին մէջ հնգերորդ կարգին համար որոշուած թուականէ սկսեալ, սակայն մինչեւ շինութեանց համար պաշտօնական արտօնագրին ստացումն

եւ կամ վեցերորդ կարգի վճարմանց համար որոշեալ թուականն նոյն կարգէն ծախու չառնուած բաժիններն Միութեանս հաշւոյն պիտի ծախուին :

26. Պայմանի տակ առնուած հաշար հին արտավար գետիններէն եթէ 250 արտավար գետիններու փոխարէնը ժամանակին վճարուին՝ այն ատեն ըստ պայմանագրութեան կալուածատիրոջ փոխանորդին կողմանէ առաջին եւ երկրորդ կարգերու բացէն եւ ճրիաբար տրուին պայմանով հաստատեալ 100 հին արտավար՝ այսինքն 160,000 կանգուն տեղերն, պիտի վերաբերին յիշեալ կարգերու մէջ գտնուող 250 բաժնի տէրերու . միայն թէ այս վերջնոց բաժանումը եւ բաշխումը կախումն ունի իրենց անուամբ ծախու առած գետիններու փոխարէնին ամբողջապէս վճարումէն :

27. Թէպէտեւ հիմնադրական բաժիններէն մէկ հոգւոյ հինգ բաժնէ աւելի չի պիտի տրուի , բայց երբ Տնօրէն Ժողովոյ կողմանէ անհրաժեշտ պէտք մը տեսնուի բացառութիւն ըլլալով կրնայ աւելի բաժին տրուիլ եթէ կնամակաւաց Ժողովոյ կողմանէ եւս նոյն պէտքը վաւերացուի :

28. Բաժանորդ մը քանի որ իրեն գտնուած կարգին իրաւունքը չէ կորուսած , կրնայ Միութեանս օրինաց համեմատ ծախել իւր բաժինն բաժանորդներէ միոյն եւ կամ օտարի մը , միայն թէ առանց վարչութեան տեղեկութիւն տրուելու ծախուած բաժիններն ապօրինաւոր պիտի նկատուին :

29. Բաժանորդ մը վախճանելով երբ նորա ժառանգորդը օրինաւորապէս հաստատեն իրենց ժառանգական իրաւունքն , մինչեւ մահուան թուականը վախճանողին ունեցած հաշիւը կարկադրուելով ներկայ կանոնադրոյն 34^{րդ} յօդուածի համեմատ , հարկ եղածը պիտի տնօրինուի նորա ժառանգորդաց հետ երբ չափահաս են , եւ կառավարութեան կողմանէ վաւերացեալ նոցա փոխանորդաց հետ եթէ ժառանգորդը անչափահաս են . բայց եթէ ժառանգորդը Միութեանս անդամակցիլ փափաքին , վախճանելոյն տեղը պիտի անցնին՝ ստանձնելով կատարել որոշեալ պարտաւորութիւնքն հանդէպ Միութեան :

30. Ամեն բաժանորդ պէտք է որ իւր վճարումներն՝ որոշեալ օրերն անձամբ Միութեանս պաշտօնատեղին երթա-

լով կամ փոխանորդի միջոցաւ ղրկելով , արձանագրել տայ իրենց յատուկ տուեմարացը մէջ . պէտք է նաեւ ամեն երեք ամիսն մի անգամ իւր գրպանակը բաղդատէ գրասենեկի տետրակաց հետ : Բաց յաստի բաժանորդաց կողմանէ տեղի ունեցած վճարմանց օրինաւորապէս արձանագրուելուն ստուգութեան եւ սխալմունք մը պատահած ատեն անմիջապէս ընդհ . Տնօրէնի տեղեկագրելու համար , յիշեալ վճարմունք առանց բաժանորդին անունն յիշելու գրպանակաց թուերով պիտի հրատարակուին :

31. Շաբաթականաց հաւաքման համար թէեւ հաւաքիչներ պիտի կարգուին բայց բաժանորդք իրաւունք չունին անոնց գալստեան սպասելով իրենց վճարումներն յապաղելու :

32. Իրենց վճարումները որոշեալ ժամանակէն առաջ կատարող բաժանորդաց տարեկան $\frac{1}{10}$ 6 տոկոս պիտի տրուի իսկ որոշեալ ժամանակէն ուշ վճարող բաժանորդներէ անցած օրերուն համար $\frac{1}{10}$ 9 տոկոս պիտի առնուի :

33. 12 շաբաթական հողի փոխարէնը չվճարող բաժանորդաց 12 շաբաթ եւս պայմանաժամ պիտի տրուի իրենց հաւաքեալ պարտուց վճարման համար եւ եթէ սոյն երկրորդ ժամանակամիջոցի մէջ դարձեալ 24 շաբաթական պարտքերնին ամբողջապէս չի հատուցանեն , այնպիսիք ըստ 21^{րդ} յօդուածի իրենց կարգերնին պիտի կորսնցնեն եւ Տնօրէն Ժողովոյ ալ եթէ ուզէ կարող է անոնց բաժիններն ուրիշի ծախել եւ վճարած գումարնին ամբողջապէս իրենց վերադարձնելով Միութենէ դուրս հանել զանոնք :

34. Իւր կարգը հետգհետէ կորսնցնելով ամենավերջին կարգը մնացող բաժանորդ մը եթէ սոյն կարգի հողի վճարումներն ալ ամբողջապէս չի կարողանայ կատարել յայնժամ արձանագրութեան եւ հիմնադրական տուրքերէն զատ իւր ըրած վճարումներն իրեն պիտի վերադարձուին , եւ կամ Տնօրէն Ժողովոյ կողմանէ յարմար դատուած տեղերէ իւր վճարմանց փոխարէն հող տրուելով անդամակցութենէ դուրս պիտի հանուի եւ կամ վարչութեան հաւանութեամբ այնպիսեաց նոր պայմանաժամ մը պիտի տրուի :

35. Վճարմանց համար առ այժմ բաժանորդաց մէկ մէկ գրպանակ պիտի տրուի եւ շաբաթականներու սիւնակաց մէջ

Տնօրէն ժողովոյ կնքովն վաւերացեալ Միութեանս յատուկ տասնական զրշնոց նիշեր պիտի փակցուին հաւաքչին կողմանէ եւ վճարման թուականը կրող հաւաքչին յատուկ կընքովն եւս պիտի կնքուին :

ԶԱՆԱԶԱՆ ԿԱՆՈՆՔ

36. Միութեանս եւ բաժանորդաց միջեւ տեղի ունենալիք ամբողջ հաշուական գործողութիւնք մէճ. 20 զրշի հաշուով պիտի կատարուին եւ ուրիշ տեսակ դրամ կամ նիշերուն արժէքէն պակաս կոտորակներ չի պիտի ընդունուին :

37. Հիմնադրական եւ արձանագրութեան տուրքերն ամբողջապէս վճարող բաժանորդք գրպանակնին ներկայացնելով Միութեանս ընդհ. Տնօրէնի եւ ֆարտուղարի կողմանէ հիմնադիր անդամակցութեան վկայագիր մը պիտի ստանան : Իսկ հողի փոխարէնն ամբողջապէս վճարողաց համար վերոյիշեալ 23^{րդ} յօդուածի համեմատ տնօրինութիւն պիտի ըլլայ :

38. Գաւառական բաժանորդաց եւ վարչութեան ներքին եւ արտգ գործոց վերաբերեալ ո եւ է գործառնութեանց համար Տնօրէն եւ Խնամակալաց ժողովոց կողմանէ տրուած որոշմունք վերջնական պիտի ըլլան :

39. Վերոյիշեալ 21^{րդ} եւ 33^{րդ} յօդուածոց տրամադրութիւնք ներկայ կանոնագրոյս հրատարակումէն 61 օր յետոյ պիտի գործադրուին :

40. Բաժանորդաց եւ Տնօրէն ժողովոյ միջեւ ծագելիք վէճերու կարգադրութեան մասին, պէտք է դիմել առ Խնամակալաց ժողովն որ Միութեանս առ ու ծախի գործողութեանց մասնակից չըլլալով եւ միայն հսկելու պաշտօն ունենալով, ինչ որոշում որ տայ՝ երկու կողմանց համար ընդունելի եւ գործադրելի պիտի ըլլայ :

Ղալաթիա, 21 յովնիս 1288

Յ Յունուար 1888

ՅՈՒՑԱԿ 1.

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԱՆԴԱՄՈՑ ՀԻՄՆԱԴՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏՐՈՑ

ՎՃԱՐՄԱՆՑ ԹՈՒՍԿԱՆՆԵՐՆ

Ա. կարգ. բաժին քիւ 1 է մինչեւ քիւ 100. 300 դրուս վնարելի 1886 մարտ 9 է 30 շաբաթուան մէջ

Բ. կարգ. բաժին քիւ 101 է մինչեւ քիւ 250. 300 դրուս վնարելի 1886 յունիս 9 է 30 շաբաթուան մէջ

Գ. կարգ. բաժին քիւ 251 է մինչեւ քիւ 500. 300 դրուս վնարելի 1886 դեկտեմբեր 9 է 30 շաբաթուան մէջ

Դ. կարգ. բաժին քիւ 501 է մինչեւ քիւ 700. 300 դրուս վնարելի 1887 սեպտեմբեր 11 է 30 շաբաթուան մէջ

ՅՈՒՑԱԿ 2.

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԱՆԴԱՄՈՑ ՀՈՂԱՅԻՆ ՎՃԱՐՄԱՆՑ ԹՈՒՍԿԱՆՆԵՐՆ

Ա. կարգ 100 բաժիններն պիտի վնարեն 1000 դրուս. 1886 դեկտեմբեր 9 է սկսեալ 100 շաբաթուան մէջ

Բ. կարգ 150 բաժիններն պիտի վնարեն 1000 դրուս. 1887 մարտ 9 է սկսեալ 100 շաբաթուան մէջ

Գ. կարգ 250 բաժիններն պիտի վնարեն 1000 դրուս. 1887 սեպտեմբեր 11 է սկսեալ 100 շաբաթուան մէջ

Դ. կարգ 200 բաժիններն պիտի վնարեն 1200 դրուս. 1888 յունիս 9 է սկսեալ 120 շաբաթուան մէջ

Ե. եւ Ջ. կարգերու բաժիններն աւելի բարձր գներով պիտի ծախուին եւ անոնց վնարմանց բուսկաններն պիտի ծանուցուին ի ժամանակին :

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

958 NL0044521

322

12

